

Mattias Spee is een jonge multi-getalenteerde muzikant uit Nederland. Door de jaren heen is hij geroemd als klassiek pianist vanwege zijn zeer persoonlijke interpretaties en zijn “fluwelen touché” op de toetsen. Met name op het gebied van hedendaags repertoire heeft Spee zich onderscheiden als een avontuurlijke muzikant voor wie geen uitdaging ooit groot genoeg lijkt. Recentelijk heeft hij zich ook ontwikkeld als componist, improvisator en interdisciplinair kunstenaar. Spee wordt geprezen voor zijn veelzijdigheid als muzikant en is regelmatig “een van de grootste pianotalenten van Nederland” genoemd. Zijn studie-instrument is een vleugel van Grottrian-Steinweg uit 1992, hem in bruikleen gegeven door het Nationaal Muziekinstrumentenfonds.

Opleiding

Mattias Spee groeide op in Hilversum. Toen zijn zus pianolessen begon te nemen, werd Spee zelf aanvankelijk te jong geacht om ook als student te worden aangenomen. Toen hij echter uit zichzelf piano begon te spelen en de oefeningen van zijn zus begon over te nemen, kreeg hij ook zelf muziekles. Het was het begin van een reis die tot op de dag van vandaag voortduurt. Spee's pianodocent Maaïke Eijkman bracht hem in contact met Ton Hartsuiker, een van de toonaangevende Nederlandse pianisten van de 20e eeuw. Hartsuiker en Eijkman hielpen Spee enorm in het vormgeven van zijn interesse in hedendaagse muziek. Na te hebben gestudeerd aan Jong Talent Muziek Almere (2008-2012) en de Jong Talent-afdeling van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag (2012-2015), studeerde Spee klassiek piano bij David Kuyken en hedendaagse muziek bij Ralph van Raat aan het Conservatorium van Amsterdam (2015-2021), waar hij afstudeerde met een 9,5. Na zijn opleiding focuste hij zich op compositie en improvisatie, waarbij hij werd gecoacht door vooraanstaande muzikanten als Willem Jeths, Rembrandt Frerichs en Harmen Fraanje. In de loop van de jaren heeft Spee masterclasses gevolgd bij enkele legendarische pianisten, waaronder Michail Voskresensky, Pascal Rogé, Jacques Rouvier en Håkon Austbø.

Prijzen

In de loop van zijn carrière heeft Spee prijzen gewonnen bij meerdere competities, waaronder het SJMN Concours, de Rotterdamse Pianodriedaagse en Op de Stip, waar hij Wolfgang Amadeus Mozart's Pianoconcert in F majeur, KV 459 speelde met Holland Symfonia tijdens de finale in de Philharmonie Haarlem in 2011; Spee's debuut als solist. In 2014 won hij de 1e prijs bij het Steinway Piano Concours in het Concertgebouw, wat leidde tot een uitnodiging om op te treden tijdens het 16e Internationale Steinway Festival in Hamburg. Na het winnen van de 1e prijs in de regionale finale en de 2e prijs in de nationale finale van het Prinses Christina Concours, werd Spee in 2015 uitgenodigd voor een concerttournee naar Taiwan in trio-formatie met mede-prijswinnars Gerbrich Meijer op de klarinet en Liesbeth Bosboom op de cello. In 2019 was Spee de winnaar van de Vrienden Cultuurprijs, waar juryvoorzitter Daria van den Bercken hem prees om de kwetsbaarheid die hij aan de dag legde in zijn uitvoering van Henri Dutilleux's 3 Preludes en Ludwig van Beethoven's Pianosonate in E mineur, opus 90 tijdens de finale. Spee was een van de finalisten voor de Dutch Classical Talent Award 2024, wat betekende dat hij een tournee maakte langs alle grote concertzalen van Nederland met een programma bestaande uit enkele Nocturnes en een 9-delige cyclus van eigen composities getiteld Insomnia. De jury van de Dutch Classical Talent Award omschrijft Spee als volgt: “Een eigenzinnig en veelzijdig muzikant die ook improviseert en componeert. Zowel in zijn spel, zijn voorkomen als in zijn repertoire keuze komt zijn rebelse en activistische inborst tot uiting. Hij laat zich niet vertellen wat hij moet doen en vaart helemaal zijn eigen koers.”

Composities

Bij het componeren laat Mattias zich graag inspireren door verhalen. Als kind was hij gek op sprookjes en mythes -niet alleen om te lezen, maar ook om zelf te verzinnen- en dit is terug te horen in zijn muziek. Mattias componeert voornamelijk voor solo piano, maar verlaat steeds vaker zijn comfort zone door voor grotere bezettingen te schrijven. Voorbeelden hiervan zijn de composities Parachute voor cello en piano, geschreven ter gelegenheid van een concert in de Janskerk om het 900-jarig jubileum van de stad Utrecht te vieren in 2022, en Insomnia voor piano en strijkenensemble, dat in première ging in samenwerking met het Nova Sonantia Ensemble in 2023. Aangezien klassieke muziek Spee's eerste liefde was, is dit een van de voornaamste invloeden op zijn eigen stukken, maar hij heeft ook altijd een passie gehad voor andere genres en stijlen, zoals jazz, minimal en vrije improvisatie, die hij nu in zijn eigen composities vermengt tot composities die niet in een hokje te plaatsen zijn. Veel van zijn composities ontstaan uit improvisatie en Spee laat ook vaak in zijn stukken ruimte open voor spontane ingevingen.

Hedendaagse Muziek

Naast zijn eigen composities heeft Spee ook veel muziek van andere componisten in première gebracht, waaronder herontdekte stukken van 20e eeuwse componisten Gerard van Bruck en Fock en nieuwe muziek van levende componisten. Voorbeelden hiervan zijn Gijs Idema's *Mirage in Blue*, Lisa Weyrauther's *Nocturnal*, een stuk voor prepared piano, een Samuel Carl Adams' *Pianosonate nr. 3*, die Spee uitvoerde in het Concertgebouw in 2022 als onderdeel van een programma met ook Adams' *Pianosonates nrs. 1 en 2* en een nieuwe compositie getiteld *Violin Dyptich*, waarbij Natalie Kulina de vioolpartij voor haar rekening nam en Spee de pianopartij en de elektronica. Spee heeft ook samengewerkt met andere componist/muzikanten aan premières van hun eigen stukken, waaronder Linda Diaz' *Time's Lament*, Pepijn Streng's *Jij en Joshua Herwig's What Do You Know?* In 2022 werkte hij samen met Titus Tielens aan een album met nieuwe pianostukken van Tielens' hand, getiteld *Shades of Life*. In 2023 bracht Spee een nieuwe pianoconcert van Jo Sporck getiteld *Into Silence* in première op November Music in samenwerking met Phil Zuid. NRC bekroonde dit tot "het hoogtepunt van festival November Music" in een 5-sterrenrecensie.

Samenwerkingen

Spelen met anderen is belangrijk voor Spee, omdat er volgens hem niks plezieriger is dan samen muziek maken. Naast de vele projectensembles waarvan hij onderdeel is, maakte hij jarenlang deel uit van het Goudsbloemtrio, samen met klarinettiste Ana Prazeres en celliste Hadewych van Gent. Samen verkenden ze de bekende stukken voor deze samenstelling, maar ontdekten ook spannende, nauwelijks gespeelde muziek. Daarnaast trad Spee op met vele muzikanten van verschillende achtergronden, zoals Ed Spanjaard, Eva van der Sterren en Arturo den Hartog.

Interdisciplinaire Projecten

Een andere grote passie van Mattias is samenwerken met artiesten uit andere kunstdisciplines. Zo maakte hij in opdracht van het Grachtenfestival de voorstelling *Waar Gezongen Wordt* met schrijver Shula Tas en cellist/vocalist Chieko Donker Duyvis, gebaseerd op het gelijknamige boek, waarin Shula vertelt hoe en waarom ze is gestopt met zingen. Mattias verzorgde ook de muziek voor het hoorspel *Dansen met de Dood*, in samenwerking met schrijver/regisseur Tabula Raas en stemacteur Celine Vermeulen, dat gaat over de verleidelijke verlossing van het lijden. Onlangs maakte Mattias deel uit van de voorstelling *Tijdscapsules*, samen met trombonist Arjan Linker, gitarist Gijs Idema, bassist Arjan Linker en live-electronics-specialist Dimitri Geelhoed. Voor deze voorstelling, die gaat over het ongenadige voortschrijven van de tijd, verbond deze groep gelijkgestemde componisten elementen uit Indiase raag, Georgische volksmuziek, Renaissance polyfonie en popbands als Radiohead al improviserend aan elkaar tot een dromerig geheel, dat werd begeleid door lichteffecten van visueel kunstenaar Lisa Derksen Castillo.

Muzikale Schatgraver

Spee heeft ook een grote fascinatie voor muziek die, al dan niet terecht, in de vergetelheid is geraakt. Getalenteerde componisten glippen soms door de mazen van het net om uiteenlopende redenen die vaak niks met muziek te maken hebben. Voorbeelden van de vergeten kinderen van de muziekgeschiedenis, wier muziek is uitgevoerd door Spee, zijn Louis Couperin, overschaduwd door zijn neefje, Mélanie Bonis, die als vrouw geen carrière mocht maken, en Alexei Stanchinski, die op tragische wijze overleed voordat hij kon doorbreken. Spee vindt het belangrijk om aandacht te schenken aan de enorme hoeveelheid muziek die onder het stof terecht is gekomen, deze op te duikelen en nieuw leven in te blazen. Deze fascinatie heeft geresulteerd in een serie albums getiteld *Eclipse* met muziek van onbekende componisten uit de geschiedenis. Het eerste album in deze serie, gewijd aan de muziek van Joseph Wölfl, kwam uit in juni 2021. Het tweede album, met muziek van de Nederlandse componist Hans Henkema, waaronder enkele onuitgegeven manuscripten en een nooit eerder opgenomen pianoconcert, kwam uit in mei 2023. Het derde album wordt verwacht in seizoen 2024/2025.